

सागशीरयुतं हतम् । एतद्विनिवृत्त्यर्थं सपिच कथय-
विनासम् ।

पिप्पलीश्रीषि स्त्री नदीभेदे मार्क० पु० ५७क०

पिप्पलीमूल न० पिप्पल्या इव मूलमस्य । (पिप्पलीमूल)ख्याते
इत्ये रासजि० “दीपनं पिप्पलीमूलं कटूषं पाचनं
वधु । इक्षुं पित्तकरं भेदि कफवातोदराग्रहम् । खा-
याङ्गुलीहृद्युमन्नं क्षिप्रशोथसामग्रम् भावयन् । ततः
मत्तत्वं बहुकरा० क । पिप्पलीमूलोय तद्युते लि० ।

पिप्पली पु० कश्चिभेदे तस्य मोलापत्यं समी० पञ्च । पेप्प-
लस्य तद्वोलापत्ये प्र० स्त्री ।

पिप्पल्याय न० कटूटभोक्ते तैलभेदे “पिप्पलीं क्षुप्तं बिल्वं
यथाङ्गं यदनं वचासु । कुष्ठं शर्टीं इक्षुराण्यं पित्तकं
द्वेषदाह च । पिप्पला तैलं विपक्वम् दिगुणशीरसंयु-
तम् । अर्घ्यं मूत्रवाताग्नां राक्षसेभ्यस्तद्वधनम् । शुद-
भिः शरपं मूलं मूलकम् प्रवाहिकासु । कण्डू रूपादौर्व-
कृष्णानाहं यक्ष्माश्च यम् । पिप्पलाश्वं हरे शोथं
थातयज्ञैर्विनिग्रहम् । उत्थानं बहुदोषहृ जघ्नेष्वेतु-
वाकनात्” ।

पिपिका स्त्री दन्तभेदे हेमच० । (शुभ्रकृत्तचक्रम् ।

पिपीक प्र० स्त्री । कणभेदे ह० सं० ८६क० तस्य दक्षिणदिक्स्थले
पिपु पु० अक्षरभेदे अ० ११११५ मा० ।

पिपु पु० अपि+पु-ङ् अक्षरभेदः । जटुके कसरः ।

पिप्पलाना स्त्री अपि+पल-ङ् आनच् प्रयो० । यद्धाथकाने
पिप्पल लि० अपि+पल-ल्युट् प्रयो० । पिप्पलं यद्धाथ-
काने शरभोभेदे पु० अ० ६१८६ ।

पिपलाक पी-हिंवावा वा० आकृक् । हिंवा अ० १११६० । १५
“पीपतिर्हि वाकमेति” निरु० ८ । २५

पिपला पु० पी-पाने काहयु । दीपभाते (पेयासान्) (सुर-
गा) प्रकभेदे अमरः “पिपलास्तु अरः कृत्स्नसारो न-
क्षत्रयुक्तः । राजाद्वेष्टापसेष्टः सप्तकहूर्द्धुष्टः ।
आरः पित्तकाक्षप्रक्षयक मधुरं वुह । क्षिप्रं वरं
कन्दूपित्तदाहज्वरहृषापहम् । पिपलायका मधुरो
मृदुः पित्तानिवाहकः । हृद्योऽतिदुर्लभः क्लिप्तो वि-
ष्टभो वासपदेनः” भाव० ।

पिपल प्र० अ० पु० अ० अ० अ० । मेवयति ते अमीतिहत् त ।

पिपिल्यनी स्त्री विक्कवाभा भुवि । यजु० २१ । २ “नैवि
पिपिल्यनी” गत० आ० ११ । ३ । ११ “अश्वमेधाविति
अश्वमेधेन प्रविधीति” वेददीपः ।

पिपु पु० अपि+पु-ङ् अक्षरभेदः । जटुके कसरः ।
पिपुनी स्त्री अपि+पु-ङ् अक्षरभेदः । जटुके कसरः ।
रत्नमाळा । [टाकतायां रत्नमाळा ।

पिपुपर्णी स्त्री पीलीरिव पर्णमस्याः स्त्री प्र० । शीर-
पिपु न० क्लिद-क पिपादेयः । श्लिष्यचक्षुषि । शतयुते
लि० अमरः ।

पिपिका स्त्री पिपा इव कायति कै-क । हस्तिनां यद्धा-
पिय सेचने आ० पर० अ० सेट् इति । पिपिका अपिप्यीत् ।

पिपिन् पिप्यते । पिप्यन्

पिपु अक्षयवे सप्तहस्यांभावे अक्ष० दीपनायां सप्त० यदा०
सप्ता० पर० सेट् । पिपति पटः समूहीभवतीत्यर्थः ।
“त्वष्टा हृषाणि पिपति” अ० १० । १८८ । दीपयत् इत्यर्थः
आपेयीत् पिपेज ।

पिप(स) लि० पिप-क । १५५ निरुक्ते २५८ ह्ये न० ।

पिपु पु० पिप-अङ् कृत् कृत् । यक्ष्मास्तस्ये पिपुत्वर्थे
तद्वति लि० अमरः ।

पिपुक्क पु० पिपुक्क+आर्घ्यं क । पिपुक्कयद्धावे पिपुक्केन
कायति कै-क । २५५ स्त्री यद्धापु० ।

पिपुक्कष्टि लि० अमर-कर्मणि कृत् पिपुक्क इत षट्
आरभूतोऽस्य । शुद्धपिपुक्कवर्थे अ० ११११५ मा० ।

पिपुक्कवाति लि० पिपुक्कः बहुकपो रातिर्धनमस्य । बहुध-
नस्यामिति अ० ६१११२ मा० । [पित्तले ।

पिपुक्किला स्त्री पिपुं बहुकपं निवति ष छम् । रीतो
पिपाच पु० पिपितनाचायति आ+चम-डा० उ प्र० ।

१६५ योनिभेदे २मेते च अमरः “शालीयचरा ने च

भूतपते पिपाचकाः । रत्नीयिवा बहुकपांते तत्रैव
परन्ति हि । नोहं विप्रमये गच्छिष्यां ससृत्तपा-

युनान् । अत ऊर्ध्वं हि विमेन्द्र ! राज्ञा ये अने-
नयः । ते तु ह्यर्थादपः सर्वे विहरन्त्यर्धवर्जिताः” इति

शास्त्रे कर्मकण्डे १५५० । मेते यथा “अथौचान्ताह-
तीयेऽङ्गि यस्य नोत्पद्यत ह्यथा । पिपाचत् भवेत्तस्य

दन्तः आह्वयतेरपि” यु० त० । तन्निवारणे कृष्णः
आकर्म० कन् । पिपाचन तन्निवारणकृत्ते लि० आर्घ्ये

पर्व० अ० । पेपाच तदर्थे पिपाच इव अक्षयि
कै-क । पिपाचस्तस्ये यक्ष्माकादी ।

पिपाचकिन् पिपाचक० यथादिरक्तस्य स्वत्वेन पिपाचक+
इति । यक्ष्मेरे कृते हेमच० । [याक्ष्मेरे कृते लि० ।

पिपाचिष्ट पु० पिपाचिष्टः यथादिरक्तस्यः आ० न०